భూమి సమస్య ప్రాధాన్యతను చాటి చెప్పిన మనుగోపాల (1997), బొమ్మన హాళ్ (1998), మక్కువ (1999), పల్నాడు (2000) భూ పోరాటాలు

గ్రామాల సమాహారమైన మన దేశంలో ఈనాటికీ, ఉత్పత్తి సాధనమైన సాగుభూమిలో అత్యధిక భాగం... భూస్వామ్య పెత్తందారుల, భూ యజమానుల, సంపన్న వర్గాల, సామ్రాజ్యవాద బహుళజాతి, కార్పొరేట్ కంపెనీల వద్ద పోగుపడి ఉంది. భూమిపై తమ రెక్కలు ముక్కలు చేసుకునే కష్టజీవులు, భూమి హీనులు, పేద రైతులు, రైతు కూలీలు, గిరిజనులు ఈనాటికీ చేరెడు నేలపై హక్కు కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. ప్రభుత్వాల బూటకపు భూ సంస్కరణలు తమకేమీ మేలు చేయవని గ్రహించి, సంఘటితమైన గ్రామీణ పేదలు, అటవీహక్కుల కోసం ఆదివాసులు... విప్లవ కమ్యూనిస్టుల, రైతు కూలీ సంఘాల, ఏజెన్సీ గిరిజన సంఘాల ఆధ్వర్యంలో ఎన్నో పోరాటాలు సాగించారు, సాగిస్తూ ఉన్నారు. ఆ విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రెండున్నర దశాబ్దాల క్రితం సాగిన, విలువైన అనుభవాల నందిస్తున్న భూ పోరాటాలను ఒక్కసారి పరిశీలిద్దాం.

1997 నవంబర్ 4 - మనుగోపాల గిరిజన ఉద్యమంపై భూస్వామ్య వర్గాల దాడి - కామ్రేడ్ కారం పార్వతి అమరత్వం

కొండమొదలు ఉద్యమ ప్రేరణతో, 1987 ప్రాంతం నుండి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా జీలుగుమిల్లి, బుట్టాయిగూడెం మండలాల్లో గిరిజనుల పోరాటాలు ప్రారంభమై నిలదొక్కు కున్నాయి. పోలవరం మండలం వెంకటరెడ్డిగూడెం, రామన్నపాలెం, గుంజవరం గ్రామ గిరిజనులు, గిరిజన సంఘం నాయకత్వాన సంఘటితమై భూ పోరాటం ప్రారంభించారు.

1993 నుండి ఏజెన్సీ గిరిజన సంఘం మనుగోపాల, పెండ్రాల, జిల్లెల్లగూడెం, కొత్త కుంకాల, పాత కుంకాల ప్రాంతంలో ప్రచార కార్యకలాపాలు ప్రారంభించింది. పాత కుంకాల గ్రామానికి చెందిన కొక్కెర చంద్రయ్య భూమిని మాజీ జమీందారు ఏజెంటు సద్గురు మూర్తి ఆక్రమించుకోవటాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ఆందోళన ప్రారంభమైంది. జమీందారు తరపున నిలిచిన పోలీసులు, కొక్కెర చంద్రయ్యను ఆయన కుటుంబ సభ్యులను అరెస్టు చేశారు.

ఈ అరెస్టులను ఖండిస్తూ, చంద్రయ్య భూమి చంద్రయ్యకే దక్కాలనే డిమాండ్‌తో గిరిజన సంఘం ఆధ్వర్యంలో గిరిజనులంతా నిలిచారు. వారి మధ్యనున్న అనైక్యత నుండి గిరిజనులు బయటపడటం, భూమి సమస్యపై పిటిషన్లు పెట్టడమే మాజీ జమీందారు రాంపండుకు ఆగ్రహం కలిగించింది.

1996 మార్చిలో బాంబులతో, రౌడీ గుండాలను వెంటేసుకొని మనుగోపాల, కుంకాల గ్రామాలపై దాడి చేశాడు, వారు రైతుల పంటలు దొంగిలించారు, బంగారం దొంగిలించారు, మహిళలను అవమానపరిచారు. కారం వెంకటేశ్వరరావు అనే గిరిజన నాయకుడిని కిడ్నాప్ చేసి చిత్రహింసలు పెట్టారు.

రాంపండు సాగించిన ఈ దాడి, బీభత్సాన్ని నిరసిస్తూ ఏజెన్సీ గిరిజన సంఘం ఆధ్వర్యంలో వెయ్యి మందికి పైగా గిరిజనులు, మండల కార్యాలయాన్ని ముట్టడించి, రాంపండుపై, రౌడీ గుండాలపై చర్య తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. ఫలితంగా హోతా శ్రీరామ చంద్రమూర్తి (రాంపండు) అరెస్ట్ అయ్యాడు. 1996 శ్రీరామనవమి నాటికి జైల్లో వుండి తన అరెస్టుకు కారకులైన ఆదివాసీ ప్రజలపై కక్ష పెంచుకొని వున్నాడు. నాటి నుండి అధికార యంత్రాంగం అతనికి అనుకూలంగా వ్యవహరించటానికి అన్ని మార్గాలూ వెదుకుతోంది.

1996 ఏప్రిల్‌లో గిరిజన సంఘం ఆధ్వర్యంలో మనుగోపాల, కుంకాల ప్రాంతాలలో సమీకృతమైన ఆ ప్రాంత గిరిజనులు... రాంపండు ఆధ్వర్యంలోని తమ భూములను తిరిగి స్వాధీనం చేసుకొని, 300 ఎకరాల మామిడి, జీడిమామిడి తోటలలో పండిన పంటను సమిష్టిగా పంచుకున్నారు. మరో 50 ఎకరాలలో జొన్న పంట పండించుకుని, అందరూ పంపిణీ చేసుకున్నారు.

1997 సెప్టెంబర్ నాటికి ప్రభుత్వం... గిరిజన పోరాటాలను అణచటానికి కృతనిశ్చయంతో ముందుకొచ్చింది. గిరిజన ప్రాంతాలలో నిర్బంధాన్ని తీవ్రం చేసింది. ప్రభుత్వ అండదండలతో తిరిగి రాంపండు కొత్త కుట్రలకు పూనుకున్నాడు. ఏవిధంగానైనా గిరిజనోద్యమాన్ని అణచాలన్న నిర్ణయంతో భూస్వామ్యశక్తులు, జమిందారు, జమిందారు ఏజెంట్లు... గిరిజనులతో ఎలాంటి సంబంధంలేని ఏలూరు వెకేషన్ కోర్టులో తెచ్చుకున్న ఒక ఇంజక్షన్ ఆర్డర్‌తో రాంపండు, అతని అనుచరులు, పోలీసుల బందోబస్తుతో గిరిజన గూడేలలోకి ప్రవేశించారు. తిరిగి వెళుతుండగా 1997 నవంబర్ 3న వీరందరినీ ప్రజలు నిలవేశారు. మనుగోపాల, కుంకాల గ్రామాలు షెడ్యూల్డు ప్రాంతాలన్నారు కదా, 1/70 చట్టం వర్తిస్తుందా, వర్తించదా తేల్చవలసిందిగా మహిళలు నిలవేశారు.

1997 నవంబర్ 4వ తేదీన, ప్రశాంతంగా ఉన్న మనుగోపాల గ్రామంపై 200 మంది పోలీసులు భాష్పవాయువు ప్రయోగిస్తూ దాడి చేశారు. రాంపండు, వీసుబాబులను గిరిజనుల మధ్య నుండి తప్పించి తీసుకెళ్లే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ ప్రయత్నాలను గిరిజనులు నిలువరించారు. దీంతో రాంపండు పట్టరాని ఆవేశంతో, పోలీసుల చేతుల్లోని తుపాకీ తీసుకొని గిరిజనుల పైకి కాల్పులు జరిపాతడు.

ఈ కాల్పులలో తొలుత మిడియం రాజు పడిపోయాడు. తర్వాత కారం పార్వతికి తూటా దెబ్బ తాకి నేలకూలింది. మిడియం భూదేవి, సున్నం రాములమ్మలు ఈ కాల్పులలో

గాయపడ్డారు. తర్వాత రాంపండును తీసుకొని పోలీసులంతా వెళ్ళిపోయారు.

రాంపండుకు వ్యతిరేకంగా పోరాడినందుకే పోలీసులు ఈ దాడి చేశారు. గాయపడిన వారిని కూడా పట్టించుకోకుండా వెళ్లిపోయారు. గిరిజన సంఘ కార్యకర్తలే, గాయపడిన వారిని ఆసుపత్రులకు తరలించి వైద్యం చేయించారు. ఈ ఘటనపై రాష్ట్రవ్యాప్త నిరసన వ్యక్తమైన తర్వాతనే, ప్రభుత్వం గాయపడిన బాధితులకు వైద్యం అందిస్తున్నట్లుగానైనా ప్రకటించక తప్పలేదు.

కారం పార్వతి భౌతిక కాయాన్ని ప్రజలకు అందకుండా ఖననం చేయాలని ప్రభుత్వం కుట్ర చేసింది. దీనిని ఏజెన్సీ గిరిజన సంఘం, అల్లూరి సీతారామరాజు యువజన సంఘం కార్యకర్తలు అడ్డుకొని, నవంబర్ 5వ తేదీన కారం పార్వతికి ఘన నివాళులర్పిస్తూ అంత్యక్రియలు నిర్వహించారు. భూ పోరాటాన్ని కొనసాగించి తీరుతామని ప్రతినబూనారు. సాధించిన విజయాలను నిలుపుకునేందుకు సంఘర్షిస్తూ, ఉద్యమాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు.

1998 జులై 17 - అనంతపురం జిల్లా, బొమ్మనహాళ్‌లో భూస్వామ్య శక్తుల అమానుష దాడులు

ప్రభుత్వం జమీందారీ, ఈనాందారి విధానాల్ని రద్దు చేసినప్పటికీ, ఆ భూములు మాత్రం భూస్వామ్య, పెత్తందారుల చేతుల్లోనే ఉండిపోయాయి. ప్రభుత్వ భూ సంస్కరణల బూటకత్వాన్ని వెల్లడి చేస్తూ.... ఒక్క అనంతపురం జిల్లాలోనే లక్ష ఎకరాల శ్రోత్రీయం భూములు, 34 వేల ఎకరాల దేవాలయ భూములు బినామీ పేర్లతో భూస్వామ్య శక్తులే అనుభవిస్తున్నారు. అంతేగాక, భూమిలేని నిరుపేద రైతుల అనుభవంలో ఉన్న అరకొరా భూములను కూడా అధికార యంత్రాంగం అండ దండలతో భూస్వామ్య, పెత్తందారులే కబ్జా చేస్తూ వస్తున్నారు.

ఈ నేపథ్యంలో రైతు కూలీ పేదలు ఈ భూముల కోసం సంఘటిత పడ్డారు. 1990 నుండి ఆందోళన పథంలో సాగారు. పేదలంతా సమీకృతులై భారీ సంఖ్యలో ప్రదర్శనలు చేశారు. అధికార యంత్రాంగానికి పలు దఫాలుగా విజ్ఞాపన పత్రాలు అందించారు. చాలా సహజంగానే ఈ ప్రయత్నాలన్నీ బుట్ట దాఖలు అయ్యాయి.

1995 నాటికి రైతు కూలీల ఉద్యమం విస్తృతమైంది. రాయదుర్గం, బళ్ళారిలకు సమీపంలోనున్న బొమ్మనహాళ్, గోవిందవాడ, కొత్తపల్లి, కనేకల్లు, బెనకల్లు, మళ్ళాప్ తదితర గ్రామాలకు విస్తరించింది. భూస్వాముల దోపిడీ దౌర్జన్యాలను వ్యతిరేకించాలనే కసి, భూములను దక్కించుకోవాలనే తపన... రైతు కూలీ, పేదలలో పెరుగుతూ వచ్చింది.

బొమ్మన్ హాళ్ గ్రామంలో అగ్రకుల, భూస్వామ్య శక్తులు... గ్రామంలో అన్ని అధికారాలను, గ్రామ వనరులను తమ కబంధ హస్తాలలో బిగించారు. చౌక డిపో డీలర్ షిప్‌ను సైతం తమ చెప్పు చేతల్లో ఉంచుకున్న మాజీ సమితి అధ్యక్షుడు రామప్ప కుటుంబం, ఆ ప్రాంతంలో సాగించే దాడులకు, దౌర్జన్యాలకు అంతులేకుండా పోయింది. అగ్రకుల అహంకారానికి హద్దే లేదు. చౌక డిపో ద్వారా ప్రభుత్వం అందించే సరుకులను కూడా అధిక ధరలకు, తప్పుడు తూకాలతో అమ్మి లాభాలు గడిస్తూ వచ్చారు.

భూస్వామ్య శక్తుల దుర్మార్గాలను, దౌర్జన్యాలను వ్యతిరేకిస్తూ సంఘం ఆధ్వర్యంలో ప్రజలు సంఘటిత పడ్డారు. చట్టప్రకారం కూడా ప్రజలకే చెందాల్సి ఉన్న భూస్వాముల స్వాధీనంలోని శ్రోత్రియం భూములను, దేవాలయ భూములను... పేద రైతులు, భూమి హీనులు తమ అనుభవంలోకి తెచ్చుకున్నారు.

దీనిని సహించలేని బొమ్మన్‌హాళ్ అగ్రకుల, భూస్వామ్య శక్తులు, స్థానిక అధికార యంత్రాంగం అండదండలతో రైతు కూలీ ఉద్యమాన్ని నెత్తురుటేర్లలో ముంచడానికి పథకాలు వేశారు. కమ్మ, రెడ్డి పెత్తందారులు, సారా కాంట్రాక్టర్లు తోడయ్యారు. రైతు కూలీలలో పెరిగిన చైతన్యం వీరందరికీ కంటగింపుగానే ఉంది.

బళ్లారి వాస్తవ్యుడైన ముండ్ల భూస్వామికి చెందిన 28 ఎకరాల మిగులు భూములను, ప్రభుత్వమే దళితులైన ముసలప్ప తదితరులకు చట్టబద్ధంగా పట్టాలిచ్చింది. అయితే బొమ్మనహాళ్ అగ్రకుల, భూస్వామ్య శక్తులు.... ఆ 28 ఎకరాలను బినామీగా తామే హక్కు భుక్తం చేసుకున్నారు. అధికార యంత్రాంగానికి ఆధారాలతో సహా పేద రైతులు వివరించినా, వారు చెవొగ్గలేదు. ఎట్టకేలకు ఆర్డీవో గ్రామానికి వచ్చి, పరిశీలించి, బినామీలను రద్దుచేసి అర్హులైన పేదలకు పట్టాలిస్తామని హామీ ఇచ్చినా, ఆచరణలో అది అమలు కాలేదు.

1998 జులై 16న రైతు కూలీ సంఘం ఆధ్వర్యంలో పేదలు సంసిద్ధమయ్యారు. భూస్వామ్య శక్తులను ఈ భూములలోకి దిగనీయకుండా అడ్డుకున్నారు. ఆర్డీఓ ఇచ్చిన హామీని గుర్తు చేశారు. భూస్వామ్య శక్తులు దౌర్జన్యానికి పూనుకున్నా, వారిని భూములలోకి దిగనీయకుండా పేద రైతులు అడ్డుకోవడంతో.... అంతు చూస్తామని హెచ్చరిస్తూ వారు వెనుదిరిగారు.

కాగా ఆ రోజు రాత్రి భూస్వామ్య శక్తులు పథకం రూపొందించుకున్నారు. జులై 17వ తేదీ ఉదయం ముందుగా సిద్ధం చేసుకున్న వేట కొడవళ్ళు, గొడ్డళ్లు, రాడ్లతో వీఎవో సీతారామప్ప తదితరుల నాయకత్వాన బొమ్మనహాళ్‌పై దాడికి పాల్పడ్డారు. గ్రామ రైతు కూలీ సంఘం సభ్యుడు వడ్డే శ్రీనివాసులపై దాడి చేశారు. గురుస్వామి ఇంటిలోకి వెళ్లి ధ్వంసం చేశారు. పక్కనే హనుమంతు కిరాణా బంకును నాశనం చేసిన భూస్వామ్య మూకలు... కేకలు వేసుకుంటూ, మారణాయుధాలు ప్రదర్శిస్తూ, పోలీస్ స్టేషన్ మీదుగా వడ్డే క్యాంపు చేరుకున్నారు.

ఈ గుండా శక్తుల దాడి నుండి రక్షించుకునేందుకు ప్రజలు మిద్దెలపైకి చేరుకున్నారు. కాగా, పోలీసులు జోక్యం చేసుకొని, మిద్దెల మీద నుండి దిగి రమ్మని, భూస్వామ్య గుండాలను వెనక్కు పంపుతామని నమ్మించటంతో వారంతా కిందకు దిగివచ్చారు. తర్వాత పోలీసులు అక్కడనుండి తప్పుకున్నారు. మిద్దెల నుండి దిగిన వారిపై భూస్వామ్య గుండాలు మారణాయుధాలతో క్రూరంగా వేట్లు వేసి, కొట్టంలో కుప్పలుగా ఒకరిపై ఒకరిని

జంతువుల్లాగా పడేశారు. వాస్తవంగా రక్తం గడప మూల వరకు కాలువ కట్టింది. అడ్డం వచ్చిన మహిళలను జుట్టు పట్టుకొని ఈడ్చి కొట్టారు. బీహార్ భూస్వామ్య గుండాల తరహాలో సాగించిన ఈ దాడిలో 31 మంది తీవ్రంగా గాయాల పాలయ్యారు. అనేకమంది అంగవికులురయ్యారు.

ఈ బీభత్స దారుణాలకు కారణం.... భూస్వాముల అధీనంలోని తమ భూములను సంఘం ఆధ్వర్యంలో దక్కించుకునేందుకు, పేద దళిత, రైతు కూలీలు ఉద్యమించడమే! రెవెన్యూ, పోలీసు, రాజ్య యంత్రాంగం... అగ్రకుల భూస్వామ్య పెత్తందారీ శక్తులకు ఏ విధంగా కొమ్ము కాస్తుందో మరోసారి వెల్లడయింది.

ప్రభుత్వ అణచివేత విధానాలను, భూస్వామ్య పెత్తందారీ శక్తుల పైశాచిక దాడులను తిప్పి కొట్టేందుకు... పీడిత వర్గ ప్రజలు మరింత సంఘటితపడాలి. ప్రజాతంత్ర వాదులు ఈ దాడులను ఖండించి వారికి అండగా నిలవాలి. భూమి – భుక్తి – విముక్తి కోసం పోరుతున్న గ్రామీణ పీడిత ప్రజల ఉద్యమానికి, కార్మికవర్గం వెన్నుదన్నుగా నిలవాలి.

1999 నవంబర్ 17- దుగ్గేరు ఏరియా గిరిజనోద్యమంపై భూస్వామ్య హంతకదాడులు - కామ్రేడ్ జన్ని తిరుపతి అమరత్వం

రైతు కూలీ సంఘం ఆధ్వర్యంలో విజయనగరం జిల్లా దుగ్గేరు ప్రాంత గిరిజనులు 1992 నుండి సంఘటితపడుతూ వస్తున్నారు. గిరిజనులను మాత్రమే కాక, గిరిజనేతర పేదలను ఐక్యపరుస్తూ, ఫ్యూడల్ అణిచివేత, పీడనలకు వ్యతిరేకంగా సంఘం ఉద్యమ కార్యకలాపాలు సాగిస్తూ వస్తోంది. ఈ క్రమంలో వేలాదిమందితో పలు దఫాలుగా ప్రదర్శనలు, ప్రభుత్వ కార్యాలయాల వద్ద ధర్నాలు నిర్వహించి, ప్రభుత్వం చేసిన చట్టాల ప్రకారమే గిరిజన–గిరిజనేతర పేదల హక్కులకు రక్షణ కల్పించాలని, అగ్రకుల భూస్వామ్య, పెత్తందారుల ఆగడాలను అరికట్టాలని డిమాండ్ చేస్తూ వచ్చారు. ఒకనాడు ప్రభుత్వాధికారులను, భూస్వాములను చూస్తే బెదిరిపోయే గిరిజనులను సంఘటితపరచి, చైతన్యయుతులను చేసి, జీవించే హక్కు కోసం పోరాడుతున్నామని చెప్పగలిగే విధంగా... సంఘం వారిని మలిచింది. గిరిజనుల–గిరిజనేతర పేదల ఐక్యత, అగ్రకుల భూస్వామ్య శక్తులకు కలవరం కలిగించింది.

దుగ్గేరు ఏరియా భూస్వామ్య పెత్తందారులు... అణచబడ్డ గిరిజనులకు, గిరిజనేతర పేదలకు అండగా ఉండి సంఘ నిర్మాణం చేస్తున్నందుకు, రైతు కూలీ సంఘ నాయకత్వంపై తప్పుడు ప్రచారాలు సాగించారు. నాయకత్వాన్ని నిర్మూలిస్తామని హెచ్చరించారు. మారణాయుధాలతో దారులు కాచారు. అయితే, చైతన్యవంతులైన సంఘ నిర్మాణం, వీరి దౌర్జన్యాలను ఎక్కడికక్కడ అడ్డుకుంటూ వచ్చింది. మరోవైపున రెవెన్యూ, పోలీసు యంత్రాంగంతో కుమ్మక్కైన భూస్వామ్య పెత్తందారీ వర్గాలు... సంఘం నాయకులు, కార్యకర్తలు, ప్రజలపై ఎన్నో అక్రమ కేసులు బనాయించి, వేధింపులకు గురిచేసినా ప్రజలు వారికి లొంగి రాలేదు.

దీనితో, పెత్తందారీ శక్తులు తమ దాడులను తీవ్రం చేశారు. దుగ్గేరులో వారం వారం జరిగే సంతలకు వెళుతున్న వ్యాపారస్తులను అడ్డుకొని, సంతలు జరగనివ్వలేదు. మక్కువలో బస్సు ఎక్కటానికి వెళ్లిన గిరిజనులపై భౌతికదాడులు చేశారు. 1999 అక్టోబర్ 20న సాలూరులో జరిగే బహిరంగ సభకు వెళ్లేందుకు గిరిజనులు ఏర్పాటు చేసుకున్న వాహనాలను... భూస్వామ్య పెత్తందారుల నాయకుడు మామిడి వెంకటనాయుడు స్వయంగా అడ్డుకొని వెనక్కు పంపాడు. బస్సు ఎక్కుతున్న సంఘ నాయకులపై దాడి చేశారు.

పెత్తందారుల ఈ దాడులు, దౌర్జన్యాలను ఆపవలసిందిగా గిరిజనులు సంఘ నాయకత్వాన పోలీసులకు పలు దఫాలుగా విజ్ఞప్తి చేశారు. దుగ్గేరు గిరిజనుల పరిస్థితిని అధ్యయనం చేయడానికి వెళ్ళిన మేధావులు, ప్రజాతంత్రవాదులు, రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి బిడి శర్మ గారు, సంఘ నాయకులు... జిల్లా అధికారులను కలిసి గిరిజనులపై దాడి జరిగే ప్రమాదం ఉందని వారికి వివరించారు. ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకుని దాడులు నిరోధించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. అయినా, ఎప్పటిలాగానే అధికారులు దీనిని పెడచెవిన పెట్టి భూస్వామ్య వర్గాల కొమ్ముకాశారు.

1999 నవంబర్ 17వ తేదీ సాయంత్రం మూడు గంటలకు, విజయనగరం జిల్లా – మక్కువ మండలం,దుగ్గేరు ఏరియా గిరిజనులపై... ఈ ప్రాంత భూస్వామ్య పెత్తందారులతో కలగలిసిన, వలస వచ్చిన మరికొందరు కమ్మ పెత్తందారులు మారణాయుధాలతో విరుచుకుపడ్డారు. ఈ దాడి నుండి మెలకువగా ఆత్మ రక్షణ చేసుకోకుంటే పదుల సంఖ్యలో గిరిజనులు ప్రాణాలు కోల్పోయేవారు.

గిరిజన సంఘ కార్యకర్త, 18 సంవత్సరాల యువకుడైన జన్ని తిరుపతి తలపై, రౌడీ గూండా మూకలు ఇనుప రాడ్లతో మోదడంతో, జన్ని తిరుపతి నేలకొరిగాడు. పెత్తందారులు రెచ్చగొట్టి తమ వెంట తీసుకువచ్చిన మక్కువ నివాసి, పేద కుటుంబీకుడైన బోరాడ యాదయ్య ఈ ఘర్షణలో మరణించాడు. ఈ మరణానికి కూడా కారకులు ఈ పెత్తందారులే.

ఈ ప్రాంతంలో పెత్తందారులు, వలస వచ్చిన కొంతమంది భూస్వాములు, కలప అక్రమ వ్యాపారులు కుమ్మక్కై గిరిజనేతరులైన కొందరిని ప్రలోభ పరచి, తమ వైపు మలచుకొని, వారికే" రైతు సంఘం" అనే బ్యానర్ తగిలించారు. భూస్వాముల దౌర్జన్యాలకు, దాడులకు సాకుగాను, రైతు కూలీ సంఘం నాయకత్వంపై అసత్య ప్రచారాలకు ఒక సాధనంగాను... ఈ రైతు సంఘాన్ని ఉపయోగించుకుంటూ వస్తున్నారు.

పీడితుల్లోనే అధమాధములైన గిరిజనులపై భూస్వామ్య గుండాలు క్రూరమైన దాడి జరిపితే... రైతు కూలీ సంఘానికి, 'రైతు సంఘానికి' మధ్య ఘర్షణ అంటూ... తప్పుదారి పట్టించే ప్రకటనలు చేశారు. దీనిని ఖండిస్తూ, రైతుకూలీ సంఘం... భూస్వామ్య పెత్తందారీ వర్గాల దోపిడీ దౌర్జన్యాలను వ్యతిరేకిస్తూ, ఈ దోపిడీ నుండి పీడిత ప్రజల విముక్తికోసం పోరాడుతుందని

విస్తృత ప్రచారం చేసింది.

ప్రభుత్వ పోలీసు యంత్రాంగానికి... హంతకదాడులు చేసిన కొందరిని అరెస్టు చేయక తప్పలేదు. అయితే దాడికి గురైన గిరిజనుల పైన, సంఘ నాయకుల పైన కూడా పోలీసు అధికారులు తప్పుడు కేసులు బనాయించి దోపిడీ వర్గాలకు సేవచేసే తమ స్వభావాన్ని చాటుకున్నారు.

దుగ్గేరు ప్రాంత గిరిజన ప్రజానీకం, గిరిజనేతర పేదలతో ఐక్యంగా సాగుతూ గత 25 సంవత్సరాలుగా సాధించిన విజయాలను నిలుపుకుంటూ, కామ్రేడ్ జన్ని తిరుపతి అమరత్వపు స్ఫూర్తితో, హక్కుల సాధనకు నిలకడగా ఉద్యమిస్తోన్నారు.

2000 ఏప్రిల్ 11- గుంటూరు జిల్లా, పల్నాడులో బూటకపు ఎదురు కాల్పుల హత్యాకాండలో నేలకొరిగిన కామ్రేడ్స్ విశ్వమోహన రెడ్డి, మరియమ్మ

1994 ప్రాంతం నుండి...గుంటూరు జిల్లా పల్నాడు గ్రామాలలో రైతు కూలీ సంఘం ఆధ్వర్యంలో కామ్రేడ్ విశ్వ మోహన్ రెడ్డి నాయకత్వాన ఉద్యమ కార్యకలాపాలు సుడివేగంతో ప్రారంభమయ్యాయి. పల్నాడు ప్రాంతంలోని భూస్వాములు, పెత్తందార్లు వేలాది ఎకరాల బంజర్లు, దేవాలయ, ఫారెస్ట్ బంజరు భూములను స్వాధీనం చేసుకొని అనుభవిస్తూ ఉండడంతో పాటు దళితులు, మహిళలపై తీవ్రమైన పీడన, అణచివేతలు సాగిస్తూ వస్తున్నారు.

ముఖ్యంగా పిడుగురాళ్ల ప్రాంతంలో సున్నం బట్టీల, మిల్లుల, క్వారీల యజమానుల నిలువు దోపిడీ సాగుతూ ఉండేది. సున్నం మిల్లులలో 24 గంటలపాటు పనిచేయవలసిన దుర్మార్గ పరిస్థితులు ఉండేవి. కార్మికుల రక్తం పిండుకున్న యజమానులు అనతి కాలంలోనే కోట్లకు పడగలెత్తితే, గానుగలో పిప్పిలాగా కార్మికులు సత్తువంతా కోల్పోయి, జబ్బుల పాలై మృత్యు బారిన పడేవారు. వ్యవసాయ పనులు లేకపోవడం, పలనాడులో నెలకొన్న తీవ్ర కరువు పరిస్థితులలో, వినుకొండ, నడిగడ్డ తదితర ప్రాంతాల నుండి వలస కూలీలుగా వచ్చిన వీరు...బట్టీలు, మిల్లులు, క్వారీల్లో తీవ్ర ప్రమాదాలకు లోనైనా ప్రశ్నించేవారు లేకపోయేవారు.

బట్టీలు, మిల్లులు, క్వారీలలో పనిచేసే వేలాదిమంది... తలదాచుకునే అవకాశం లేక అల్లాడుతున్న పరిస్థితుల్లో, వారిని సమీకరించి 1995లో పిడుగురాళ్లలో 70 ఎకరాల స్థలంలో లెనిన్‌నగర్, కొండమోడులో టి.ఎన్.నగర్‌ల నిర్మాణం, ఆంబోతు మాన్యంలో సాగు భూమిలోకి నిరుపేదలను సమీకరించడం... ఒకదాని వెంట మరొకటి వేగంగా జరగిపోవటం... యాజమాన్య వర్గాలకు కంటగింపయింది. ముఖ్యంగా, నికృష్ట చాకిరీచేసే కార్మికులంతా ఒకచోట సంఘటితం కావడం సహించలేని బడా వ్యాపారులు, యాజమాన్యాలు, భూస్వామ్య పెత్తందారి శక్తులు... కాలనీలను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారు. రౌడీ గుండాలతో దాడులు చేశారు. పోలీసులతో కేసులు పెట్టించారు. కాలనీలను దురాక్రమించే కుట్రలెన్నో చేశారు. విశ్వమోహన్‌రెడ్డిపై హత్యా ప్రయత్నం చేశారు. కానీ సంఘ నాయకత్వంలో ప్రజలు దృఢంగా నిలిచారు. రౌడీ గూండాల దాడులను ఎదుర్కొన్నారు. కేసులకు జంక లేదు. కాలనీలను నిలబెట్టుకున్నారు.

కామ్రేడ్ విశ్వమోహన్ రెడ్డి నాయకత్వంలో రాజుపాలెం, బెల్లంకొండ మండలాల్లోని పెత్తందార్ల చేతుల్లోని వందలాది ఎకరాల ఫారెస్ట్, బంజరు, దేవాదాయ, సత్రం భూములను పేద ప్రజలు స్వాధీనం చేసుకుని సాగు చేశారు.

అలాగే వినుకొండ మండలం – దొండపాడు గ్రామంలో పెత్తందార్ల దౌర్జన్యాలు, హత్యాకాండకు వ్యతిరేకంగా సంఘం ఆధ్వర్యంలో ప్రజలు నిలబడ్డారు. కోట్లాది రూపాయల ఆదాయం లభిస్తున్న చేపల చెరువులో తమ వాటా కోసం నిలవేశారు. దీనితో గంగ వెర్రులెత్తిన పెత్తందారులు, హింసకాండకు పూనుకున్నారు. దీనిని ప్రజలు ఎదుర్కొన్నారు. దొండపాడు, పానకాలపాడు, ఉప్పలపాలెం గ్రామాలలో ప్రజలు కదిలి బంజరు, పోరంబోకు భూములను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అలాగే బొల్లాపల్లి మండలంలోనూ అనేక గ్రామాలలో ప్రజలు భూములపై కదిలారు. సంఘం... భూస్వాములకు కంటగింపైంది. సంఘ నాయకత్వాన్ని నిర్మూలించేందుకు కంకణం కట్టుకున్నారు.

ఈ పోరాటాల ప్రేరణ... ప్రకాశం జిల్లా దొనకొండ, త్రిపురాంతకం, పుల్లలచెరువులకు పాకింది. అనేక గ్రామాలలో ప్రజలు భూముల పైకి కదిలారు. ప్రకాశం జిల్లాలో తొమ్మిది మండలాలకు భూ పోరాటం వ్యాపించింది. పల్నాడులో, ప్రకాశం జిల్లాలోని ఈ ప్రాంతాలలో భూస్వామ్య, పెత్తందారుల స్వాధీనంలో ఎంత పెద్ద మోతాదులో భూములు ఉన్నాయో... ప్రజలలో భూ కాంక్ష ఎంతగా దాగి ఉందో, వ్యవసాయ విప్లవం నేటికీ ఎంత ప్రాధాన్యత కలిగి ఉందో... కామ్రేడ్ విశ్వమోహన్ రెడ్డి నేతృత్వంలో, సంఘం ఆధ్వర్యంలో ప్రజల కదలిక వెల్లడి చేస్తోంది.

విస్తరిస్తున్న రైతాంగ ఉద్యమాన్ని చూసి కలవరపడిన భూస్వామ్య, పెత్తందార్లు, అధికార రాజకీయ నాయకులు, బడా వ్యాపారులు, పోలీసు యంత్రాంగం... సమన్వయంతో హత్యకు పథకాలు వేశారు.

భూస్వామ్య పెత్తందార్ల ఏజెంట్ల ద్వారా కామ్రేడ్ విశ్వమోహన్ రెడ్డి, మరియమ్మల ఆచూకీ తెలుసుకొని... ప్రకాశం జిల్లాలో పట్టుకొని, 2000 సంవత్సరం ఏప్రిల్ 11 అర్ధరాత్రి వారిని కాల్చి చంపారు. వారి మృతదేహాలతో పిడుగురాళ్లలో ప్రదర్శన జరపకుండా నిరోధించడానికి అధికార యంత్రాంగం విఫల ప్రయత్నం చేసింది. వేలాదిమంది ప్రజలు తరలివచ్చి ప్రియతమ నేతలకు కడసారి వీడ్కోలు పలికారు. సాధించిన విజయాలను నిలబెట్టుకుంటూ సంఘం ఆధ్వర్యంలో కార్యకలాపాలు సాగుతున్నాయి.

* * * * *